

TER BESLUITVORMING

Aan: MBVOM

Voortgezet Onderwijs

Van

T

Datum

17 juni 2020

Referentie

Bijlagen

Kopie voor

Reeds afgestemd met

PO, KO, MBO, COM

Aantal pagina's

3

nota

Input besluitvorming verdere verruiming in het voortgezet onderwijs

Aanleiding

Komend weekend en de dagen daarna vindt op basis van de advisering door het OMT de besluitvorming plaats over mogelijke verdere verruimingen in het voortgezet onderwijs. Deze nota geeft de gewenste uitkomst van die besluitvorming weer en levert input voor de discussie.

Beslispunten

- Bent u akkoord met de voorgestelde lijn?
- Bent u akkoord met een bestuurlijk overleg op dinsdag 23 juni, voorafgaand aan besluitvorming?

Toelichting

Besluitvormingsproces

- Aan het OMT is gevraagd of de 1,5 meter afstand tussen leerlingen in het vo en vso losgelaten kan worden. Maandag volgt hun advies daarop. Het al dan niet loslaten van die afstand is van cruciaal belang voor de mate waarin fysiek onderwijs in het vo en vso mogelijk is.
- De sector verwacht een besluit dat voor volgend schooljaar helderheid geeft. Als er nu een voorwaardelijk besluit genomen wordt, moet ook duidelijk zijn wanneer dat definitief wordt. Dat moment moet op tijd zijn voor scholen om het schooljaar goed te kunnen beginnen. De zomervakantie voor de vroegste regio valt van 4 juli t/m 16 augustus, voor de laatste regio van 18 juli t/m 30 augustus.
- Eventuele versoepeling per begin van het schooljaar heeft sterk de voorkeur boven versoepeling per 1 september.
- Dit vraagt idealiter om het volgende **tijdspad**:
  - 24 juni: (voorwaardelijke) duidelijkheid over 1,5 meter in vo
  - Vóór 4 juli: duidelijkheid over consequenties op de belangrijkste punten voor volgend jaar (examens, onderwijstijd)
  - Vóór half augustus: verdere uitwerking van consequenties voor volgend jaar
  - 17 augustus start schooljaar in de eerste regio's.

Volledige opening vo heeft sterk de voorkeur

Datum
17 juni 2020

- Momenteel werken we met **drie scenario's** voor na de zomer:
  - Volledige opening zonder 1,5 meter in acht te nemen;
  - Doorgaan zoals nu mét 1,5 meter afstand;
  - Een tussenvariant waarin de 1,5 meter afstand minder strikt gehanteerd wordt. De meest kansrijke variant (die binnen deze tussenvariant ook de voorkeur van de VO-raad heeft) is dat afstand houden tot een bepaalde leeftijd niet nodig is. Die vraag is ook meegegeven aan het RIVM. Daarbij is het wel de uitdrukkelijke wens om dat uit te werken in een besluit waarin dat geldt voor (zo mogelijk) vmbo en onderbouw havo/vwo. Een andere mogelijkheid zou zijn om te werken met vaste duo's of groepjes leerlingen aan één tafel. Die optie is niet meegegeven aan het RIVM.
- **Volledige opening** is om verschillende redenen het meest wenselijke scenario:
  - Het sociaal-emotionele welzijn van leerlingen. Er zijn steeds meer signalen dat pubers gedemotiveerd raken. Medisch specialisten waarschuwen dat dit element zwaarder moet wegen. Bij ouderorganisaties komen heel veel signalen binnen van ouders die zich zorgen maken over de mentale gezondheid van hun kinderen.
  - Kwaliteit van het onderwijs. De combinatie fysiek en digitaal onderwijs vraagt veel van docenten en scholen. Volgens sommigen is de uiteindelijke kwaliteit van hybride onderwijs nog minder dan van puur afstandsonderwijs.
  - Achterstanden lopen niet verder op. Dat heeft tot gevolg dat er niet meer druk ontstaat om volgend jaar de centrale examens ook te schrappen.
  - Kwetsbare leerlingen zijn beter in beeld.
- De **druk vanuit het onderwijsveld** en de maatschappij in den breedte om het vo volledig te openen neemt toe.
  - De VO-raad pleit ervoor. In een peiling op hun ALV was 62% van de aanwezigen voorstander van volledige opening.
  - Ouders willen het heel graag. Een petitie die vraagt om vo volledig te openen is inmiddels ruim 7000 keer ondertekend.
  - CNV roept op de scholen weer volledig te openen, ondanks zorgen over gezondheidsrisico's. In een peiling van de AOb kwamen die zorgen ook naar voren, maar toch gingen de meeste open opmerkingen over de wens volledig open te gaan.
- Beeld uit de **buurlanden**:
  - In België gaan leerlingen deels naar school. Afstand en mondkapjes, vaste groepen van maximaal 14 leerlingen in vast lokaal.
  - In Nordrhein-Westfalen is het vo sinds 25 grotendeels heropend, onduidelijk onder welke condities.
  - In Frankrijk gaan scholen op 22 juni open tot en met 14 jaar, voltijds en met versoepelde maatregelen. Tot nu toe was afstand verplicht, en zo niet mondkapjes.
  - In Engeland zijn scholen sinds 15 juni open voor (pre-)examenklassen.

Datum
17 juni 2020

- Denemarken: scholen vanaf 27 volledig open, met inachtneming van richtlijnen van gezondheidsautoriteiten. In overige Scandinavische landen is het vo in beperkte mate ook opgestart.
- Volledige opening kent ook **nadelen**
  - Risico van besmetting. Het RIVM heeft hier nog geen duidelijkheid over gegeven. In elk geval is er (enige) angst voor besmetting onder leraren en onder sommige ouders. Uit de AOb-peiling blijkt dat 38% van de leraren die zijn gaan werken enige angst had voor besmetting en 14% veel angst. Volgens de peiling van Ouders & Onderwijs blijft 16% van de leerlingen die thuisblijven thuis omdat zij of hun ouders bang zijn voor besmetting.
  - Druk op het openbaar vervoer neemt toe. Lang niet alle leerlingen mijden het ov. Vraag is of de capaciteit voldoende is en of IenW daar ook genoeg ruimte voor geeft. In elk geval zijn verdergaande afspraken nodig, die mogelijk ook meer gaan kosten. IenW is verantwoordelijk voor het openbaar vervoer en dus ook voor eventuele kosten.
- Als **terugvaloptie** is het tussenscenario het meest wenselijk. Zo nodig kan er daarbij gekeken worden naar het gebruik van locaties buiten de school om meer fysiek onderwijs te kunnen verzorgen.
- Als er geen enkele versoepeling inzit, moet stevig worden ingezet op het beperken van de schadelijke effecten.

Elementen voor de Kamerbrief van VWS van volgende week

- Inleidende opmerkingen over heropening tot nu toe: veel goed werk, maar er zijn scholen die niet veel fysiek onderwijs geven. Daarnaast zorgen over werkdruk en onderwijskwaliteit.
- Advies OMT over 1,5 meter in vo en vso.
- Besluit over handhaven 1,5 meter in vo en vso met doorvertaling daarvan naar schoolsituatie.
- Als het besluit voorwaardelijk is: wanneer is het go/no-go-moment?
- Wanneer volgt de uitwerking van de consequenties voor het onderwijs (in samenwerking met de sector)?

Bestuurlijk overleg

- De ervaring rond de vorige beslismomenten heeft geleerd dat een bestuurlijk overleg voorafgaand aan besluitvorming zinnig is. Zo worden de partijen beter meegenomen.
- Voorstel is om na de Catshuissessie en het advies van het OMT maar voorafgaand aan uiteindelijke besluitvorming in MCCb, dus op dinsdag 23 juni, een bestuurlijk overleg te organiseren met de vo-partijen (VO-raad, LAKS, AVS, NRTO, AOb, CNV, FVOV, Ouders & Onderwijs, VNG, Lecso, Vivis/Simea/Auris).

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 19 juni 2020 09:53
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: nav ons contact vorige week over onderwijstijd en wetgeving
Bijlagen: Fysiek onderwijs en afstandsonderwijs vanaf schooljaar 2020-2021.docx

Dag [REDACTED]

Op dit moment heeft de notitie nog slechts een interne status. De (uiteindelijke) tekst is bedoeld als een schrijven naar besturen en een (bijvoorbeeld op de website van de rijksoverheid, de inspectie en de VO-raad te publiceren) kader / richtlijn, met als hoofdboodschap: straal uit (en handel ernaar) dat er perspectief is op volledige heropening en normalisatie van het voortgezet onderwijs direct na de zomervakantie. Dat was ook woensdag in het Kamerdebat de teneur. Maar er moet nog wel een laatste stukje beleid aan voorafgaan: de besluitvorming van 24 juni a.s. op basis van de aanbevelingen van het OMT. De huidige tekst van de notitie (ik voeg 'm volledigheidshalve nog even bij) is geschreven op basis van hoop dat die besluitvorming gunstig is, zodat we bij wijze van spreken de dag erna al met een richtlijn / kader als in deze notitie naar buiten kunnen komen. Ik kan de uitkomst van die besluitvorming echter niet voorspellen, dus misschien moeten we volgende week toch een andere invulling geven. Maar ik zou er voor zijn om nu in elk geval het scenario "perspectief op volledige heropening en normalisatie van het voortgezet onderwijs direct na de zomervakantie" uitgewerkt te krijgen.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 19 juni 2020 6:36
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: nav ons contact vorige week over onderwijstijd en wetgeving

Dag [REDACTED]

Bedankt voor de aangepaste notitie. Voordat we reageren is het voor ons van belang om te weten welke status deze notitie heeft. Kun je aangeven of het gaat om een schrijven naar besturen, of er beleid aan vooraf gaat? Ook is het goed om duidelijk te hebben hoe het proces over deze afstemming verloopt. Ik begreep dat je daar ook intern over had overlegd?

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

Inspectie van het Onderwijs | Voortgezet Onderwijs | Locatie Utrecht, | Postbus 2730, 3500 GS Utrecht | T [REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 15 juni 2020 16:08
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: nav ons contact vorige week over onderwijstijd en wetgeving

Dag [redacted] en [redacted]

Bijgaand een nieuwe versie van de notitie, waarin ik hetgeen [redacted] en ik vanochtend bespraken (toon van de notitie minder: 'wat kan er allemaal met afstandsonderwijs', en meer: 'uitgangspunt is fysiek onderwijs') heb proberen te verwerken. Zouden jullie op deze versie willen reageren, zo mogelijk met concrete (tekst-)suggesties?

Met vriendelijke groet

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 15 juni 2020 13:54
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: RE: nav ons contact vorige week over onderwijstijd en wetgeving

Dag [redacted]

Vanmorgen hebben we elkaar gesproken over je opzet voor een bericht over wat we van besturen/scholen verwachten in 20/21 en tijden waarin afstandsonderwijs nog nodig is. Ik had aangegeven dat ik met [redacted] en [redacted] contact zou hebben vandaag, dat is inmiddels gebeurd en we zien je aangepaste versie van de notitie met belangstelling tegemoet. Het lijkt ons goed als [redacted] en [redacted] aangehaakt blijven zodat zij ook zicht houden op het proces en ook de inhoud.

Daarnaast de vraag welke status een dergelijke notitie wat jullie betreft heeft. Ik gaf vanmorgen aan dat het in het toezicht bij het aanspreken van besturen op hun verantwoordelijkheid helpt als we eea op papier hebben waar we naar kunnen verwijzen, heb je een idee welke term/status dan wat jullie betreft passend is?

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Inspectie van het Onderwijs | Voortgezet Onderwijs | Locatie Utrecht, | Postbus 2730, 3500 GS Utrecht | T [redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 10 juni 2020 15:39
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: RE: nav ons contact vorige week over onderwijstijd en wetgeving

Beste [redacted]

Het thema afstandsonderwijs post-corona (laat dat zo snel mogelijk het geval zijn) en voorlopig helaas nog even 'in tijden van corona' begint dezer dagen flink op te komen, wat logisch is gezien het feit dat scholen intussen beginnen na te denken over hoe het na de zomervakantie verder moet en mag. Vanuit bijvoorbeeld VO-raad en Ingrado (leerplicht) zijn hier intussen vragen op gekomen.

In reactie op de vraag van de VO-raad mail ik zo meteen de suggestie dat we samen (OCW, Inspectie, VO-raad, evt. Ingrado) een soort handreiking zouden kunnen opstellen, die misschien al op relatief korte termijn de eerste vragen kan ondervangen (ik zal je in de cc. opnemen). Voordat ik daar in die reactie verder inhoudelijk op in ga, zou ik graag eerst even met jou overleggen over een mogelijke lijn. Bijgaand een A4tje met een aanzet voor een mogelijke tekst. Zouden we hier ergens de komende tijd nader contact over kunnen hebben?

Met vriendelijke groet,

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 8 juni 2020 14:56
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: nav ons contact vorige week over onderwijstijd en wetgeving

Beste [REDACTED]

Vorige week hebben we elkaar telefonisch gesproken naar aanleiding van een dossier dat ik van [REDACTED] heb overgenomen. Ze had met jou contact om te kijken naar mogelijkheden om wet- en regelgeving aan te passen zodat we meer grond hebben om vormen van onderwijs beter te beoordelen/beter te kunnen handhaven, die op papier nu aan de wet voldoen maar in de praktijk een vorm van onderwijs betekenen die eigenlijk niet strookt met de bedoeling van de onderwijs opdracht.

We hadden afgesproken dat we even zouden nadenken over hoe we hiermee verder gaan en wie er bij betrokken zouden moeten worden. Daarbij zouden we ook de vraag meenemen hoe we, gezien de impact van corona-maatregelen op scholen, om kunnen gaan met handhaven van wet- en regelgeving rond onderwijstijd: we denken te weten dat de meeste scholen niet kunnen of zullen voldoen aan de geldende normen dit schooljaar en mogelijk ook komend schooljaar. Hoe kunnen we op een meer kwalitatieve manier handhaven van onderwijstijd invullen?

Over die laatste vraag heb ik gesproken met ons [REDACTED], en met [REDACTED], collega van juridische zaken bij de inspectie. Naast de opvatting van het [REDACTED] dat het door de coronasituatie ongewenst is om nu naar geprogrammeerde en gerealiseerde onderwijstijd te kijken, realiseren we ons dat de sector behoefte heeft aan duidelijk beleid in deze. Dit is er inspectiebreed nog niet.

Ik ben benieuwd hoe jouw gedachten hierover zijn en wat we als vervolgstap kunnen afspreken. Mijn collega [REDACTED] heeft aangegeven desgewenst aan te sluiten bij een overleg met jou en eventuele andere collega's.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
[REDACTED]
T [REDACTED]

Inspectie van het Onderwijs | Voortgezet Onderwijs | Locatie Utrecht, | Postbus 2730, 3500 GS Utrecht | T [REDACTED]